

Päiväys/Datum

12.03.2025

Dnro/Dnr

TRAFICOM/582378/05.01.26.02/2022

Päätös vesiliikennelain (782/2019) mukaisessa kielto- ja rajoitusasiassa

Esitys

Esityksen tekijä

Rovaniemen kaupunki

Esityksen pvm

12.12.2022

Esitys

Salmijärvellä voimassa olevan vesikulkuneuvoja koskevan kiellon kulkea moottorivoimaa käyttäen kumoaminen sekä 10 km/h nopeusrajoituksen määrääminen Salmijärven, Keinuvuopajan, Harjulammen ja Lainaanrannan satama-alueelle. Lisäksi esitetään 10 km/h nopeusrajoitusalueen sekä aallokon aiheuttamisen kiellon määräämistä Pullinpudaksen alueelle.

Perustelut

Esityksen perusteena on päivittää Rovaniemen kaupungin vesiliikenteen kielto- ja rajoitusalueet vastaamaan nykyistä vesiliikennettä, huomioiden uudet vesikulkuneuvot sekä asutuksen lisääntyminen esitysalueiden rannoilla. Kaupunki on saanut esitysalueisiin liittyen ilmoituksia vesiliikenteestä aiheutuvasta meluhaitasta sekä muille vesistön käyttäjille aiheutuneista useista ns. läheltä piti -tilanteista. Esityksen perusteena on vähentää kuntalaisten ilmoittamaa vesiliikenteestä johtuvaa meluhaittaa sekä parantaa vesiliikenteen turvallisuutta.

Asian käsittely

Kuuluttaminen

Esityksestä on kuulutettu ja asiakirjat ovat olleet nähtävinä 18.12.2024–24.1.2025 välisen ajan Traficomien verkkosivuilla. Esityksen kuuluttamisesta on ilmoitettu 18.12.2024 Uusi Rovaniemi -nimisessä sanomalehdessä.

Pyydetty lausunnot

Esityksestä on pyydetty lausuntoa Lapin poliisilaitokselta sekä Lapin ELY-keskukselta.

Saadut lausunnot

Kaikki tahot, joilta lausuntoa on pyydetty, ovat toimittaneet lausuntonsa asiaan.

Lapin ELY-keskus katsoo lausunnossaan esitettyjen kielto- ja nopeusrajoitusten olevan perusteltuja vesialueiden turvallisuuden parantamiseksi sekä yleisen luonnon

virkestyskäytön turvaamiseksi. Asetetut kiellot ja rajoitukset eivät ELY-keskuksen mukaan aiheuta suurempaa haittaa vesiliikenteelle.

Myös **Lapin poliisilaitos** katsoo Salmijärven, Keinuvuopajan ja Harjulammen nopeusrajoitusesityksen tukevan vesiliikenteen turvallisuutta. Poliisilaitoksen näkemyksen mukaan kyseisillä vesialueilla alukset liikkuvat pääasiassa siirtymä- tms. asiataroituksissa, koska vesialueet eivät sovellu varsinaiseen huviveneilyyn johtuen vesialueiden pinta-alojen pienestä koosta, veden mataluudesta ja runsaasta vesikasvustosta. Lisäksi vesistöihin johtavat kulkuväylät rajoittavat alusten maksimikokoa.

Lapin poliisilaitos pitää kuitenkin tarpeettomana rajoittaa vesistöjen käyttöoikeutta ainoastaan asukkaita tai ranta-asukkaita koskeviksi, sillä vieraileva vesialueen käyttäjä ei aiheuta haittaa liikkeessään vesialueella sääntöjen mukaisesti. Lisäksi tällaisten vesistöjen käyttöoikeutta koskevien lisärajoitusten valvonta olisi erityisen haastavaa. Lapin poliisilaitos pyytää huomioimaan, että lisärajoitusten määrittämisessä tulisi pitäytyä ainoastaan välttämättömissä rajoituksissa, koska lisärajoitusten asettaminen voi myös sekavoittaa säännöksiä, aiheuttaa monitulkintaisuutta sekä asettaa viranomaisille valvonnallisia haasteita. Valvojan viranomaisen näkökulmasta ei ole merkityksellistä kuka vesialuetta käyttää, mikäli käyttö on asianmukaista. Poliisi puuttuu epäasialliseen ja lainvastaiseen toimintaan riippumatta siitä, missä aluksen kotisatama sijaitsee.

Pullinputaalle on vesiliikenneturvallisuuden näkökulmasta perusteltua asettaa rajoituksia alueen kapeuden vuoksi. Kyseisessä paikassa on poikkiliikennettä Lainassaaren ja Pullinrannan välillä sekä pitkin Pullinpudasta.

Pullinputaan osalta Rovaniemen kaupungin [alkuperäisessä] esityksessä on ehdotettu "häiriötä aiheuttava ja pyörittelevä ajo on kielletty" -kiellon asettamista. Lapin poliisilaitos pyytää huomioimaan, että vesiliikennelaissa häiriön aiheuttaminen eri muodoissaan, vahinkoa aiheuttava ja muita vaarantava ajotapa on kielletty ilman erillisiä rajoitus- tai kieltoimerkintöjäkin. Poliisilaitoksen käsityksen mukaan nopeusrajoitus- ja aallonmuodostuskieltoimerkit ovat riittävä keino rajoittaa vääränlaista toimintaa.

Yleisesti todettakoon, ettei rajoitusalueiden olemassaolo yksin saa aikaan vaikuttavuutta ilman valvontaa. Rajoitus- ja kieltoalueiden tulee olla perusteltuja ja harkittuja, jotta vesikulkuneuvoilla liikkuvat ja valvojat yksiselitteisesti ymmärtävät niiden merkityksen.

Lainaksen nopeusrajoitusalueita on esitetty rantojen läheisyydessä tapahtuvan moottorikäyttöisen vesiliikenteen ja erityisesti vesiskoottereiden pyörittelevästä ajotavasta aiheutuvan meluhaitan takia. Lapin poliisilaitoksen käsityksen mukaan yksin vesikulkuneuvojen aiheuttamat äänet eivät ole peruste rajoitusalueelle, eikä lainsäädännöllisesti vesikulkuneuvojen ääniä ole rajoitettu. Yksin meluhaittaa ei voida yhdistää myöskään vesiliikenteen turvallisuuteen. Vesiliikennelain mukaan häiritsevä käyttäytyminen vesiliikenteessä on kielletty ilman erillisiä rajoituksia. Vesiliikennelain mukaiset velvoitteet koskevat kaikkien vesikulkuneuvojen käyttäjiä kaikilla vesialueilla, myös kielto- ja rajoitusalueiden ulkopuolisilla alueilla.

Meluhaitan ja siihen liittyvien kieltojen osalta huomioitavaksi tulisi myös yhdenvertaisuusperiaate. Meluhaitan kokemuksia voi esiintyä pitkin Kemi- ja

Ounasjokivartta ja tällöin vesialueiden osalta väistämättä tulisi harkittavaksi laajojen kieltoalueiden asettaminen häiritsevien äänien osalta. Meluhaitan kokemus voi suhteutettuna kaupunkiympäristöön olla merkittävän suuri myös taajamien ulkopuolisilla harvaan asutuilla alueilla. Rajoitus- ja kieltoalueiden tulee olla perusteltu ja harkittu, jotta vesialueilla liikkuvat ja valvojat ymmärtävät niiden merkityksen.

Esityksessä mainittu rajoitus Lainaksen laitureiden välittömässä läheisyydessä on perusteltu vesiliikenneturvallisuuden edistämiseksi ja vahinkojen välttämiseksi. Esityksen liitteen perusteella 50 m rajoitusalue lähtisi kiinteän betonilaiturin kärjestä myötävirtaan. Lapin poliisilaitos pyytää kiinnittämään huomiota kysymykseen siitä, mihin esitetty alue päättyy ja miten se osoitetaan vedessä. Perusteltu päättymispaikka voisi olla esimerkiksi myötävirrassa viimeisten laituripaikkojen kohdalla +50 metriä. Valvonnan näkökulmasta rajoitusalueiden merkintä vesilläliikkuville on oltava yksiselitteistä siten, ettei rajoitusalueen alkamis- tai päättymiskohdasta jää tulkinnanvaraa.

Vesiliikennekauden 2024 aikana Rovaniemen alueella poliisilla oli yhteensä seitsemän vesiliikenneturvallisuuteen liittyvää tehtävää. Kolme tehtävää liittyi häiritsevään ajoon ja loput olivat pelastus- tai tarkistusluonteisia tehtäviä. Traficom on pyytänyt 30.1.2025 poliisilaitosta tarkistamaan ovatko tehtävät liittyneet esitysalueisiin, sekä tarkistamaan onko hälytystehtäviä ollut esitysalueilla vuosina 2023 ja 2022. Poliisilaitos ei ole vastannut pyyntöön päätöksentekohetkeen mennessä.

Muistutukset ja muut lausunnot

Asiaan on saapunut yksi yksityishenkilön tekemä muistutus.

Muistuttaja kertoo asuvansa Keinuvuopajan rannalla, ja ihmettelee, miksi aallokon aiheuttamisen kieltä esitetään vain Pullinpudaksen alueelle. Muistuttajan mielestä kiellon tulisi koskea yhtäläisesti kaikkia alueita. Salmijärvellä, Keinuvuopajalla ja Harjulammella olisi tarpeellista rajoittaa vesikulkuneuvolla liikkumista siten, että asukkaille sallitaan vain suora siirtyminen vesikulkuneuvoilla rauhallisella nopeudella veneensäilytyspaikasta (laituri, venesatama tms.) Kemijoelle ja takaisin kuten Rovaniemen kaupungin alkuperäisessä esityksessä on esitetty. Sen sijaan merkittyjä venereittejä ei muistuttajan mielestä suorassa siirtymisessä tarvita. Muistuttaja huomauttaa, että jos rajoitusesitys jää pelkän nopeusrajoituksen varaan, ei häiriötä aiheuttava ja pyörittelevä ajo vesikulkuneuvolla tule vähentymään Salmijärven, Keinuvuopajan ja Harjulammen alueilta. Päinvastoin kesäturismin kasvaessa se saattaa lisääntyä, kun em. vesistöihin poiketaan Kemijoen suunnasta.

Päätös

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom kumoaa Lapin lääninhallituksen päätöksen (12.6.1992, Y210/5005 365 91 127) kokonaisuudessaan. Lääninhallituksen päätöksen kumoamisen myötä Salmijärveä koskeva kiello kulkea moottorivoimaa käyttäen kumoutuu. Liikenne- ja viestintävirasto Traficom määrää esityksen mukaisesti vesikulkuneuvolla liikkumista koskevan 10 km/h nopeusrajoituksen Salmijärven, Keinuvuopajan, Harjulammen ja Linaanrannan satama-alueelle, sekä 10 km/h nopeusrajoituksen ja aallokon aiheuttamisen kiellon Pullinpudaksen alueelle.

Päätöksen mukaiset kielto- ja rajoitusalueet ovat esitetty karttaliitteessä.

Perustelut

Vesiliikennelain 101 §:n ensimmäisen momentin mukaan Liikenne- ja viestintävirasto voi kieltää vesikulkuneuvolla liikkumisen määrääjäksi tai toistaiseksi määrättyllä vesialueella tai rajoittaa sitä, jos kielto tai rajoitus harkitaan tarpeelliseksi liikenteen, ympäristön, kalastuksen tai muun elinkeinon suojaamiseksi taikka yleisen luonnon virkistyskäytön tai muun yleisen edun vuoksi.

Rovaniemen kaupungin alueella on voimassa useita vesiliikenteen kielto- ja rajoitusalueita. Kaupungin keskustan alueella sijaitsevan Jätkäkynttilän sillan ja Ounaskosken sillan välisellä vesialueella on voimassa Lapin lääninhallituksen päätöksellä (11.7.1994, Y530/4418 365 92 127) 20 km/h nopeusrajoitusalue.

Lapin lääninhallituksen päätöksellä (12.6.1992, Y210/5005 365 91 127) on määrätty kielto kulkea moottorivoimaa käyttäen Salmijärven ja Keinuvuopajan alueille. Salmijärveä koskeva kielto ei kuitenkaan koske merkityllä reitillä moottoriveneellä ajoa Salmijärven venelaiturista Kemijoelle. Keinuvuopajaa koskeva kielto on kuitenkin kumottu vuonna 2014 Lapin ELY-keskuksen päätöksellä (LAPELY/728/07.01/2013). Keinuvuopajan kiellon poistoa on hakenut Rovaniemen kaupunki, joka on perustellut kumoamista asutuksen ja alueen virkistyskäytön lisääntymisellä. ELY-keskus on kumonnut kiellon esityksen mukaisesti. Samaisella ELY-keskuksen päätöksellä on myös määrätty Saarenpudaksen ja Kulpinväylän alueille 9 km/h nopeusrajoitus sekä aallokon aiheuttamisen kielto. Kielto- ja rajoitus ovat määrätty vesialueiden kapeuden, vilkasliikenteisyyden ja vesiliikenteen turvallisuuden vuoksi.

Traficom ei ole pystynyt varmistamaan Rovaniemen kaupungin alueella olevien asennettujen vesiliikennemerkkien sijainteja tai määriä puutteellisten rekisteritietojen vuoksi.

Kunnan esityksen päivittäminen

Rovaniemen kaupunki on esittänyt alkuperäisellä hakemuksellaan määrättäväksi useita vesiliikenteen kieltoja ja rajoituksia sekä näiden muutoksia Rovaniemen kaupungin vesialueille. Alkuperäisessä esityksessä kunta on esittänyt kaikille uusille esitysalueille sekä voimassa oleville kielto- ja rajoitusalueille lisättäväksi kieltoa kulkea moottorivoimaa käyttäen sekä kieltoon kohdistuvaa poikkeusta. Poikkeus kieltoon on esitetty tehtäväksi lisäkilvellä niin, että kulku sallittaisiin kuitenkin kaikille vesikulkuneuvoille vesialueiden läpi ajettaessa, siirryttäessä kiinteistöille, laituriin tai satama-alueelle, sekä samalla kiellettäisiin pyörittelevä ja mutkitteleva ajo.

Vesiliikennelain 102 § neljännen momentin mukaan, jos kielto- tai rajoitus määrätään kunnan esityksestä, se on määrättävä esityksen mukaisesti, jolle esityksestä poikkeaminen ole tarpeen kansalaisten tasapuolisen kohtelun tai alueellisen yhtenäisyyden vuoksi taikka muusta erityisestä syystä.

Traficom on ennen esityksen kuuluttamista ollut yhteydessä Rovaniemen kaupunkiin ja käynyt keskustelua esityksestä ja sen sisällöstä. Selvitystyön tarkoituksena on ollut ottaa huomioon kaupungin esittämät vesiliikenteen muutokset, kieltojen ja rajoitusten valvonnan haasteet, sekä rajoitusalueiden yhdenmukaisuus niin, että

esitetty kielto ja rajoitukset olisivat ymmärrettäviä vesillä liikkujille. Traficom on ilmaissut huolensa liittyen alkuperäisen esityksen ymmärrettävyyteen, valvottavuuteen ja yhdenmukaisuuteen. Traficom on kunnan kanssa käytyjen keskustelujen myötä laatinut useita vaihtoehtoisia vesiliikenteen kielto- ja rajoitusvaihtoehtoja ja esitysalueita, joita on muokattu kunnan kommenttien pohjalta. Viimeisestä esityksestä Traficom on pyytänyt kunnan päättävän elimen päätöstä, jossa kunta ottaisi kantaa Traficomin tekemään ehdotukseen kunnan esityksen muuttamiseksi ja vesiliikennelain 102.4 §:n ehtojen täyttämiseksi.

Rovaniemen kaupungin tekninen lautakunta on 19.11.2024 päätöksellään hyväksynyt Traficomin tekemät muutokset esityksensä perusteeksi. Hyväksytyssä esityksessä kiellosta kulkea moottorivoimaa käyttäen ja lisäkilven poikkeuksesta kieltoon sekä pyörittelevän ja mutkittelevan ajon kieltämisestä on luovuttu kaikilla esitysalueilla. Kiellon sijaan esitysalueille on esitetty nopeusrajoitusta, poikkeuksena Pullinpudaksen alue, jolle on esitetty nopeusrajoitusta sekä aallokon aiheuttamisen kieltä. Tämä esitys on kuulutettu 18.12.2024–24.1.2025, ja lähetetty lausuttavaksi asianomaisille viranomaisille.

Salmijärvi, Keinuvuopaja ja Harjulampi

Salmijärven alueella on Lapin lääninhallituksen päätöksellä (12.6.1992, Y210/5005 365 91 127) voimassa kielto kulkea moottorivoimaa käyttäen. Rovaniemen kaupunki on esityksessään kertonut, että Salmijärven ranta-alueiden kaavoittamisen ja asuinrakentamisen johdosta alueen käyttö on muuttunut. Useilla kiinteistönomistajilla on vene tai vesiskootteri säilytyksessä ranta-alueella. Moottoriveneilyn kieltäminen ja valvonta on näin ollen menettänyt merkityksensä ja asettanut asukkaat tilanteeseen missä he eivät voi laillisesti siirtyä vesikulkuneuvolla esim. Kemijoen vesistöalueelle. Muutoksella on tarkoitus yhdenmukaistaa ja selkeyttää poliisin valvontatyötä. Täten kaupunki on päättänyt esittämään kiellon kumoamista ja kiellon korvaamista 10 km/h nopeusrajoituksella.

Kaupunki on lisäksi esittänyt vastaavanlaisten 10 km/h nopeusrajoitusalueiden määrittämistä **Keinuvuopajan** ja **Harjulammen** alueille. Esityksen mukaan Harjulammen pohjoisosa on tiheästi asuttu ja eteläosassa esiintyy runsaasti pesiviä lintuja. Lammen alueella kulkee kuitenkin vähäisesti vesiliikennettä, ja nopeusrajoituksella pyritään turvaamaan lintujen pesimärauhaa sekä hillitsemään vesiliikenteestä mahdollisesti aiheutuvaa häiriötä. Myös Keinuvuopajan alueen asutus sekä asukkaiden omistamien vesikulkuneuvojen määrät ovat lisääntyneet.

Keinuvuopajan sekä Harjulammen alueilla ei ole voimassa olevia kielto- ja rajoitusalueita. Keinuvuopajan alueelta on vuonna 2014 purettu Lapin ELY-keskuksen päätöksellä (LAPELY/728/07.01 /2013) aikaisemmin voimassa ollut kielto kulkea moottorivoimaa käyttäen.

Muistuttaja on todennut, että Salmijärvellä, Keinuvuopajalla ja Harjulammella olisi tarpeellista rajoittaa vesikulkuneuvolla liikkumista siten, että asukkaille sallitaan vain suora siirtyminen vesikulkuneuvoilla rauhallisella nopeudella veneensäilytyspaikasta (laituri, venesatama tms.) Kemijoelle ja takaisin kuten Rovaniemen kaupungin alkuperäisessä esityksessä on esitetty. Muistuttajan mielestä nopeusrajoitus ei ole riittävä vähentämään häiriötä aiheuttavaa ja pyörittelevää ajoa Salmijärven, Keinuvuopajan ja Harjulammen alueilla. Muistuttaja katsoo, että vesiliikenne saattaa lisääntyä, kun vesistöihin poiketaan Kemijoen suunnalta.

Poliisilaitos on sen sijaan todennut Salmijärven, Keinuvuopajan ja Harjulammen nopeusrajoitusesityksien tukevan vesiliikenteen turvallisuutta. Poliisilaitoksen näkemyksen mukaan kyseisillä vesialueilla alukset liikkuvat pääasiassa siirtymä- tms. asiataroituksissa, koska vesialueet eivät sovellu varsinaiseen huviveneilyyn johtuen vesialueiden pinta-alojen pienestä koosta, veden mataluudesta ja runsaasta vesikasvustosta. Lisäksi vesistöihin johtavat kulkuväylät rajoittavat alusten maksimikokoa.

Myös poliisilaitos on kommentoinut kaupungin alkuperäisen esityksen sisältöä ja todennut, että pitää tarpeettomana rajoittaa vesistöjen käyttöoikeutta ainoastaan asukkaita koskeviksi, sillä vieraileva vesialueen käyttäjä ei aiheuta haittaa liikkeessaan vesialueella sääntöjen mukaisesti. Lisäksi tällaisten vesistöjen käyttöoikeutta koskevien lisärajoitusten valvonta olisi erityisen haastavaa. Lapin poliisilaitoksen mielestä lisärajoitusten määräämisessä tulisi pitäytyä ainoastaan välttämättömässä, koska lisärajoitusten asettaminen voi myös sekavoittaa säännöksiä, aiheuttaa monitulkintaisuutta sekä asettaa viranomaisille valvonnallisia haasteita. Valvovan viranomaisen näkökulmasta ei ole merkityksellistä kuka vesialuetta käyttää, mikäli käyttö on asianmukaista. Poliisi on ilmoittanut puuttuvansa epäasialliseen ja lainvastaiseen toimintaan riippumatta siitä missä aluksen kotisatama sijaitsee. Poliisilaitos on lopuksi huomauttanut yleisesti, ettei rajoitusalueiden olemassaolo yksin saa aikaan vaikuttavuutta ilman valvontaa. Rajoitus- ja kieltoalueiden tulee olla perusteltuja ja harkittuja, jotta vesikulkuneuvoilla liikkuvat ja valvojat yksiselitteisesti ymmärtävät niiden merkityksen.

Alkuperäisessä esityksessä sekä muistutuksessa on nostettu esille häiritsevä pyörittelevä ajo ja sen rajoittaminen. Traficom huomauttaa, että vesiliikennelaki ei tunne pyörittelevän ajon kieltämistä koskevaa kieltomerkkiä. Päämerkkiä, kuten kieltä kulkea moottorivoimaa käyttäen, voidaan täsmentää lisäkilvellä, esimerkiksi asettamalla kiellolle vuodenaikaan sidottu voimassaoloaika tai sallia sähkökäyttöisillä vesikulkuneuvoilla liikkuminen kiellosta huolimatta. Lisäkilven tarkoituksena on täsmentää päämerkissä esitettyä kieltä tai rajoitusta, mutta sillä ei voida luoda täysin uutta kieltä tai määräystä. Tästä johtuen Traficom on mm. ehdottanut kaupungille vaihtoehdoksi vesiskootterilla ajon kieltämisen esittämistä alueille. Rovaniemen kaupunki on ilmoittanut, ettei halua alueille esitettäväksi vesiskootterilla ja muilla vastaavilla vesikulkuneuvolla ajon kieltämistä.

Muistuttaja on kyseenalaistanut aallokon aiheuttamisen kiellon esittämistä vain Pullinpuodaksen alueelle. Traficom huomauttaa, ettei Rovaniemen kaupunki ole esittänyt Salmijärven, Keinuvuopajan tai Harjulammen alueelle määrättäväksi aallokon aiheuttamisen kieltä, eikä saatujen selvitysten perusteella näillä alueilla ole esiintynyt vesiliikenteestä syntyvän aallokon aiheutamaa haittaa. Traficom on asettanut aallokon aiheuttamisen kieltä erityisesti sellaisille rajatuille alueille, joilla maaston muodot (esim. vesialueen kapeus ja mutkaisuus) yhdistettynä vesiliikenteen aiheuttamaan aallokkoon on haitannut rantarakenteita (laiturit yms.), vesilintujen pesintää tai vaarantanut muiden vesillä liikkujien turvallisuutta (uimarit, moottorittomien vesikulkuneuvojen käyttäjät).

Vesiliikennelain 5 §:n mukaisesti kaikkia vesikulkuneuvojen käyttäjiä koskee yleinen velvollisuus noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta ja toimittava siten, ettei hän ilman pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai

merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Tämä velvollisuus koskee kaikkien vesikulkuneuvojen käyttäjiä kaikilla vesialueilla ja on voimassa kaiken aikaa. Tämän velvollisuuden noudattamista valvoo poliisi, johon tulee ottaa yhteyttä, jos häiriötä ilmenee. Mikäli vesiliikenteestä aiheutuva haitta (ml. aallokko), vaara tai häiriö lisääntyy Salmijärvellä, Keinuvuopajalla tai Harjulammella, voidaan näiden alueiden vesiliikenteen rajoittamista uudelleenarvioida uuden vesiliikenteen kielto- ja rajoitusesityksen myötä.

Vesiliikennelain 105 §:n mukaan kielto- tai rajoituspäätöstä, joka on annettu 101 §:n mukaisesti, voidaan muuttaa, jos päätöstä tehtäessä vallinneet olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet tai jos niiden myöhemmin todetaan olleen oleellisesti erilaiset kuin päätöstä annettaessa on edellytetty. Tällöin on noudatettava, mitä 102 §:ssä säädetään kielto- ja rajoitusasioiden käsittelystä.

Saatujen selvitysten perusteella Salmijärvellä vallitsevat olosuhteet ovat olennaisesti muuttuneet lääninhallituksen vuoden 1992 päätöksestä, ja täten Traficom kumoaa Lapin lääninhallituksen päätöksen (12.6.1992, Y210/5005 365 91 127) ja sillä määrätyn kiellon kulkea moottorivoimaa käyttäen. Merkitsemisvastuullisen (Rovaniemen kaupunki) tulee poistaa alueelta kielto kulkea moottorivoimaa käyttäen -merkit, sekä näihin merkkeihin kohdistuvat apukilvet.

Saatujen selvitysten perusteella vesiliikenne ja alueiden virkistyskäyttö ovat lisääntyneet Salmijärven, Keinuvuopajan ja Harjulammen alueilla. Vesiliikenne on pääasiallisesti siirtymistä vesialueiden välillä, sillä alueet ovat pienehköjä ja matalia, eivätkä lähtökohtaisesti sovellu huviveneilyyn. Traficomin näkemyksen mukaan nopeusrajoituksella pystytään hillitsemään kulkunopeuksia sekä vesiliikenteestä mahdollisesti aiheutuvaa haittaa ja häiriötä. Täten Traficom määrää esityksen mukaisesti Salmijärven, Keinuvuopajan ja Harjulammen alueelle 10 km/h nopeusrajoituksen. Nopeusrajoitusalueiden määräämisen perusteena on ottaa huomioon ranta-asutuksen sekä vesiliikenteen lisääntyminen esitysalueilla, suojata näiden alueiden yleistä virkistyskäyttöä, sekä yhdenmukaistaa vesiliikenteen rajoituksia ja selkiyttää poliisin valvontatyötä.

Pullinpudas

Lainassaaren ja Pullinrannan väliselle **Pullinpudaksen** alueelle on esitetty 10 km/h nopeusrajoitusalueen ja aallokon aiheuttamisen kiellon määräämistä. Rovaniemen kaupungin saamien palautteiden mukaan alueella liikkuvien moottoriveneiden ja vesiskootterien liikennöintinopeudet ovat liiallisia. Kapealla väylällä liikkuu myös soutajia, melojia, kanootteja, sup-lautailijoita ja uimareita. Moottorikäyttöisten vesikulkuneuvojen muodostama aallokko on kunnan mukaan aiheuttanut vaara- tai läheltä piti -tilanteita kulkuneuvojen kohdatessa Pullinputaan kapealla alueella. Liiallisesta vesikulkuneuvojen nopeudesta johtuvat äänet saattavat myös häiritä lähiasukkaita.

Poliisilaitos on todennut, että Pullinputaalle on vesiliikenneturvallisuuden näkökulmasta perusteltua asettaa rajoituksia alueen kapeuden vuoksi. Kyseisessä paikassa on poikkiliikennettä Lainassaaren ja Pullinrannan välillä sekä pitkin Pullinpudasta. Poliisilaitos on myös todennut kunnan alkuperäiseen esitykseen häiriötä aiheuttavan ja pyörittelevä ajon kieltämistä koskien, että vesiliikennelain nojalla häiriön aiheuttaminen eri muodoissaan, vahinkoa aiheuttava ja muita

vaarantava ajotapa on kielletty ilman erillisiä rajoitus- tai kieltomerkintöjäkin. Täten poliisilaitos katsoo nopeusrajoitus- ja aallonmuodostuskieltomerkkien olevan riittävä keino rajoittaa vääränlaista toimintaa halutuilla rajoitusalueilla.

ELY-keskuksen päätöksellä (LAPELY/728/07.01/2013) Saarenpudaksella ja Kulpinväylällä on voimassa vastaavanlainen nopeusrajoitus ja aallokon aiheuttamisen kieltö. Päätöksen mukaan alueilla on ranta-asutusta, uimaranta sekä alueilla käy vilkas vesiliikenne; alueilla kulkee moottorikäyttöisiä vesikulkuneuvoja, uimareita ja melojia. Nopeusrajoitus ja kieltö ovat määrätty vesialueiden kapeuden, vesiliikenneturvallisuuden ja yleisen virkistyskäytön vuoksi.

Traficom muistuttaa, että aallokon aiheuttamisen kiellon tarkoituksena on, että vesikulkuneuvon kuljettaja suhteuttaa oman kulkunopeutensa vesikulkuneuvon kokoon ja sen aiheuttamaan aallokkoon nähden. Aallokon aiheuttamisen kiellolla pyritään täten ehkäisemään vesiliikenteestä aiheutuvan aallokon haittoja kieltoalueella. Saatujen selvitysten perusteella Pullinpudaksen alue on kapea ja sillä esiintyy sekä moottorikäyttöistä että muuta vesiliikennettä. Traficom katsoo, että kapealla alueella tapahtuva kovavauhtinen vesiliikenne on omiaan aiheuttamaan aallokkoa sekä mahdollisia vaaratilanteita muille vesillä liikkujille, kuten uimareille ja melojille. Esitetty kieltö ja rajoitus on myös yhdenmukainen muihin lähialueiden vesiliikenteen kieltöihin ja rajoituksiin nähden. Täten Traficom määrää 10 km/h nopeusrajoituksen sekä aallokon aiheuttamisen kiellon Pullinpudaksen alueelle. Kiellon ja rajoituksen määrääminen on tarpeellista vesiliikenteen turvallisuuden ja yleisen virkistyskäytön vuoksi.

Lainaanrannan satama-alue

Lainaanrannan satama-alueelle on esitetty 10 km/h nopeusrajoitusalueen määräämistä. Lainas sijaitsee esityksen mukaan kahden ison joen - Kemijoen ja Ounasjoen - yhtymäkohdassa ja vesialue on siten suhteellisen laaja. Lainaan ranta-alueella sijaitsee venesatama, jossa on kaksi erillistä venelaituria. Esityksen mukaan vesiliikenne on vilkasta Lainaan alueella ja saatujen palautteiden perusteella moottoriveneiden, sekä etenkin vesiskootterien pyörittelevä ajotapa ja liikennöinti liian lähellä ranta-aluetta aiheuttaa meluhaittaa ranta-alueen kerrostalojen asukkaille.

Poliisilaitos on huomauttanut, että yksin vesikulkuneuvojen aiheuttamat äänet eivät ole peruste rajoitusalueelle, eikä lainsäädännöllisesti vesikulkuneuvojen ääniä ole rajoitettu. Meluhaittaa ei voida myöskään yksin yhdistää vesiliikenteen turvallisuuteen. Vesiliikennelain mukaan häiritsevä käyttäytyminen vesiliikenteessä on kielletty ilman erillisiä rajoituksia. Vesiliikennelain mukaiset velvoitteet koskevat kaikkien vesikulkuneuvojen käyttäjiä kaikilla vesialueilla, myös kieltö- ja rajoitusalueiden ulkopuolisilla alueilla. Poliisin mukaan meluhaitan ja siihen liittyvien kieltöjen osalta huomioitavaksi tulisi myös yhdenvertaisuusperiaate. Meluhaitan kokemuksia voi poliisin mukaan esiintyä esim. pitkin Kemi- ja Ounasjokivartta ja tällöin vesialueiden osalta väistämättä tulisi harkittavaksi laajojen kieltoalueiden asettaminen häiritsevien äänien johdosta. Meluhaitan kokemus voi suhteutettuna kaupunkiympäristöön olla merkittävän suuri myös taajamien ulkopuolisilla harvaan asutuilla alueilla. Poliisi huomauttaa, että rajoitus- ja kieltoalueiden tulee olla perusteltuja sekä harkittuja, jotta vesialueilla liikkuvat ja valvojat ymmärtävät niiden merkityksen.

Lainaksen vesialue on laaja, ja sen läpi kulkee vesiliikennettä useasta suunnasta.

Traficom yhtyy poliisilaitoksen lausuntoon, ettei vesiliikenteestä aiheutuva melu ole yksinään peruste kiellon tai rajoituksen määrittämiseksi. Vesi kantaa ääntä kauas, joten meluhaitan rajoittaminen näin suurella vesialueilla edellyttäisi laajojen kielto- tai rajoitusalueiden määrittämistä, joita Rovaniemen kaupunki ei ole esittänyt eikä kannattanut. Esityksen mukaan Rovaniemen kaupunki suunnittelee venesataman laajentamista osana Linaan ranta-alueen viher- ja virkistysalueiden laajaa peruskorjausta. Tästä johtuen satama-alueen laajennus tulee kunnan mukaan lisäämään vesiliikennettä, johon rajoituksella pyritään vastaamaan.

Saatujen selvitysten perusteella vesiliikenne on lisääntynyt ja tulee lisääntymään satama-alueella. Täten Traficom katsoo tarpeelliseksi rajoittaa vesiliikennettä Linaanrannan satama-alueella vesiliikenneturvallisuuden vuoksi, ja määrää Linaanrannan satama-alueelle 10 km/h nopeusrajoituksen. Merkitsemisvastuullista (Rovaniemen kunta) pyydetään ottamaan huomioon poliisilaitoksen kommentit koskien rajoitusalueen merkitsemistä.

Lopuksi Traficom huomauttaa poliisilaitoksen tavoin vesiliikennelain 5 §:n velvoitteista, jonka mukaisesti kaikkia vesikulkuneuvojen käyttäjiä koskee yleinen velvollisuus noudattaa olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta ja toimittava siten, ettei hän ilman pakottavaa syytä vaikeuta tai häiritse muiden liikkumista vesillä eikä aiheuta vaaraa tai vahinkoa muille taikka vaaraa tai merkittävää tai tarpeetonta haittaa tai häiriötä luonnolle tai muulle ympäristölle, kalastukselle, yleiselle luonnon virkistyskäytölle tai muulle yleiselle tai yksityiselle edulle. Tämä velvollisuus koskee kaikkien vesikulkuneuvojen käyttäjiä kaikilla vesialueilla ja on voimassa kaiken aikaa. Tämän velvollisuuden noudattamista valvoo poliisi, johon tulee ottaa yhteyttä, jos häiriötä ilmenee.

Traficom myös muistuttaa, että mikäli vesiliikenteestä aiheutuvat haitat vesistössä kasvavat merkittävästi ja vesikulkuneuvojen tai tietyn vesikulkuneuvotyypin käyttö aiheuttaa huomattavaa haittaa tietyllä alueella, voidaan kielto- ja rajoitusalueita uudelleenarvioida uuden vesiliikennettä koskevan kielto- ja rajoitusesityksen myötä.

Traficomın suositukset voimassa olevia kielto- ja rajoitusalueita sekä yksityisiä kulkuväyliä koskien

Rovaniemen kaupunki on alkuperäisessä esityksessään nostanut esiin Kulpiväylän ja Saarenpudaksen kielto- ja rajoitusalueiden sekä Jätkäankynttilän ja Ounaskosken siltojen välisen rajoitusalueen noudattamiseen liittyviä haasteita. Alueille asennettujen vesiliikennemerkkien asennustiedot ovat puutteelliset, joten Traficom on pyytänyt kuntaa selvittämään alueella olevien vesiliikennemerkkien sijainteja. Saatujen selvitysten perusteella Traficom suosittelee Rovaniemen kaupunkia lisäämään 9 km/h nopeusrajoitus- sekä aallokon aiheuttamisen kieltomerkkien määrää Kulpinväylän ja Saarenpudaksen alueilla, sekä lisäämään 20 km/h nopeusrajoitusmerkkien määrää Jätkäankynttilän sillan ja Ounaskosken sillan välisellä rajoitusalueella. Näin voidaan lisätä vesillä liikkujien tietoisuutta vesialueilla voimassa olevista kielloista ja rajoituksista. Vesiliikennemerkkien riittävä määrä on edellytys vesiliikenteen kieltojen ja rajoitusten noudattamiseksi.

Kaupunki on myös kertonut, että Jätkäankynttilän sillan sekä Ounaskosken sillan

välisellä rajoitusalueella sijaitsee yleinen uimaranta. Traficom suosittelee kuntaa merkitsemään Ounaskosken uimapaikan uimapaikka - varoitusmerkeillä (vesiliikennelaki 87 §). Varoitusmerkeillä voidaan lisätä vesillä liikkujien tietoisuutta uimapaikasta sekä muista vesilläliikkujista, ja näin lisätä vesiliikenteen turvallisuutta alueella.

Traficom muistuttaa Rovaniemen kaupunkia vesiliikennelain 54.3 § velvollisuudesta ilmoittaa asennetuista, muutetuista ja poistetuista vesiliikennemerkeistä Traficomille. Vesiliikennemerkkien ilmoittaminen on tärkeää vesiliikenteen turvallisuuden ja valvonnan turvaamiseksi, sekä vesillä liikkujien tiedonsaannin vuoksi.

Rekisteritietojen mukaan Rovaniemen kaupungin alueella ei ole yleisiä kulkuväyliä, joten Salmijärven ja Keinuvuopajan merkityt väylät ovat luonteeltaan yksityisiä kulkuväyliä. Yksityisiä kulkuväyliä ovat kulkuväylät, joita ei ole vesilain (587/2011) mukaan määrätty yleisiksi kulkuväyliksi eli julkisiksi kulkuväyliksi tai yleisiksi paikallisväyliksi (vesilain 1 luku 3 §, kohta 14).

Vesiliikennelain (782/2019) 49.4 §:n mukaan yksityisten kulkuväylien merkitsemiseen ei saa käyttää yleisen kulkuväylän merkitsemiseen tarkoitettuja merenkulun turvalaitteita. Suositeltavaa on käyttää yksityisen kulkuväylän merkitsemiseen Traficomien ohjeen "Yksityisten kulkuväylien merkintä" (TRAFICOM/200067/03.04.01.01/2020) mukaisia yksityisen kulkuväylän merkitsemiseen tarkoitettuja turvalaitteita. Yksityisen kulkuväylien merkitsemiselle ei tarvitse Liikenne- ja viestintäviraston lupaa, ja täten tällä päätöksellä ei ole vaikutusta Salmijärven ja Keinuvuopajan alueiden yksityisiin kulkuväyliin. Yksityiset kulkuväylät voidaan merkitä yksityisen kulkuväylän viitoilla ilman vesiliikennelain mukaista päätöstäkin. Kuntaa kehoitetaan tarkistamaan alueellaan olevat väylämerkinnät ja tarvittaessa vaihtamaan viitat yksityisten kulkuväylien viittoihin.

Poikkeamat kiellosta tai rajoituksesta

Kielto tai rajoitus ei nopeusrajoitusta lukuun ottamatta koske työnteon tai asunnon sijainnin vuoksi tarpeellista vesikulkuneuvon käyttöä eikä vaikeasti liikuntavammaisen henkilön vesikulkuneuvon käyttöä, ellei päätöksessä erityisen painavasta syystä toisin määrätä. Virka-, ensihoito- ja pelastustehtävien suorittamiseksi, Puolustusvoimien toiminnan varmistamiseksi sekä muusta vastaavasta syystä välttämätön vesikulkuneuvolla liikkuminen on sallittu kiellosta tai rajoituksesta huolimatta.

Voimaantulo

Päätös tulee voimaan **1.10.2025** lukien mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta ja on voimassa toistaiseksi. Muutoksenhakuviranomainen voi kuitenkin kieltää päätöksen täytäntöönpanon.

Merkitseminen maastoon

Päätöksen mukaiset kiello- ja rajoitusalueet on merkittävä maastoon karttaliitteen mukaisesti. Kielto- ja rajoitusalueesta voidaan vähäisissä määrin poiketa, mikäli vesiliikennemerkkien asettaminen maastoon sitä edellyttää. Merkitsemisestä vastaa **Rovaniemen kaupunki**. Määrätyt kiellot ja rajoitukset tulee olla merkittynä maastoon päätöksen voimaantullessa.

Asennetuista vesiliikennemerkkeistä ilmoittaminen

Rekisteritietojen perusteella Rovaniemen kaupungin alueella ei ole lainkaan asennettuja vesiliikennemerkkejä. Vesiliikennelain 54.3 §:n mukaan Liikenne- ja viestintävirastolle **on ilmoitettava** vesiliikennemerkkin asettamisesta, muuttamisesta tai poistamisesta paikannustietoineen valtakunnallista EUREF-FIN koordinaattijärjestelmää käyttäen. Ilmoitus tehdään Traficom sivuilta (traficom.fi > liikenne > merenkulku > vesiväylät > vesistörakentaminen > tee vesiliikennemerkkin asennus-muutos-tai-poistoilmoitus) löytyvällä ilmoituslomakkeella.

Päätöksestä kuuluttaminen

Traficom tiedottaa tästä päätöksestä kuulutuksella Traficom verkkosivuilla (Ajankohtaista > Kuulutukset ja yleistiedoksiannot > Vesiliikenne).

Päätöksen tiedoksi antaminen

Väylävirasto
Rovaniemen kaupunki

Ilmoitus päätöksestä

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Lapin poliisilaitos
Muistuttaja

Lisätietoja antaa

Sini Sirén
Puh. 029 534 5444
Sähköposti: sini.siren@traficom.fi

Maksu

Tästä päätöksestä peritään esityksen tekijältä liikenne- ja viestintäministeriön vahvistamien taksojen mukainen 570 euron suuruinen maksu.

Sovelletut säädökset

Hallintolaki (434/2003) 11 §, 62 a §
Vesiliikennelaki (782/2019) 5 §, 49 §, 54 §, 87 §, 101-105 §, 133 §
Vesilaki (587/2011) 1 luku 3 §
Liikenne- ja viestintäministeriön asetus Liikenne- ja viestintäviraston liikennettä koskevista maksullisista suoritteista (1255/2021) 2 § ja asetuksella (841/2022) päivitetty liite s. 23.
Liikenne- ja viestintäviraston 2.7.2021 antama määräys "Vesiliikennemerkkit ja valo-opasteet sekä johtojen ja kaapeleiden merkitseminen"
TRAFICOM/85487/03.04.01.00/2021
Liikenne- ja viestintäviraston 20.5.2020 ohje "Yksityisten kulkuväylien merkintä"
TRAFICOM/200067/03.04.01.01/2020

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä oikaisuvaatimuksen Traficomiin päätöksen liitteenä olevan oikaisuvaatimusohjeen mukaisesti. Päätökseen voivat hakea muutosta asianosaiset, joiden oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom) 12.3.2025. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa sähköisiä allekirjoituksia tukevalla lukijaohjelmalla tai Traficomin kirjaamosta.

Mikkelsson Maarit
Yksikönpäällikkö

Sirén Sini
Asiantuntija

Liitteet

Oikaisuvaatimusohje
Karttaliite